

การใช้ประโยชน์สารสนเทศในโรงพยาบาล

เขตกรุงเทพมหานคร

นางสาวจุฬาลักษณ์ โชติกสถิตย์

003450

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2518

I15319283

PROBLEMS IN UTILIZING AUDIO-VISUAL AIDS
IN BANGKOK METROPOLIS NURSING SCHOOLS

Miss Chulalag Chotigasatit

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Audio-Visual Communication

Graduate School

Chulalongkorn University

1975

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาด้านหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

สมาน อนุวิท

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

.....กรรมการ

.....กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ศาสตราจารย์ สำเภา วรางกูร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การใช้ประโยชน์โสตทัศนูปกรณ์ในโรงเรียนพยาบาล เขตกรุงเทพมหานคร

ชื่อ

นางสาวจุฬาลักษณ์ โชติกสถิตย์ แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา

ปีการศึกษา

2517

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาถึงประเภท ชนิด สภาพของโสตทัศนูปกรณ์ที่มีอยู่ในโรงเรียนพยาบาล สํารวจวิธีใช้ ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการใช้ ความคิดเห็นและความสนใจของผู้บริหาร เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา อาจารย์และนักเรียนนักศึกษาที่มีต่อโสตทัศนูปกรณ์ เพื่อหาทางส่งเสริมให้มีการใช้โสตทัศนูปกรณ์ในโรงเรียนพยาบาลให้มากขึ้นและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วิธีวิจัย

ส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหาร เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา อาจารย์พยาบาล และนักเรียน นักศึกษาพยาบาล ระดับอนุปริญญา ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น 822 คน นำแบบสอบถามที่ได้รับคืน มาคิดค่าสถิติแบบร้อยละ และค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัย

1. โรงเรียนและวิทยาลัยพยาบาลทุกแห่ง มีโสตทัศนูปกรณ์ประเภทวัสดุโสตทัศน เช่น สไลด์ 2" x 2" หุ่นจำลอง แผนภูมิ ของจริง เป็นต้น จำนวนมากพอสมควร แต่มีเครื่องมือโสตทัศนน้อยไม่พอกับความต้องการของอาจารย์ โสตทัศนูปกรณ์ที่มีอยู่ส่วนใหญ่อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้

2. ทุกสถาบันมีการบริการยืม - คืน โสตทัศนูปกรณ์ทุกประเภท อาจารย์ส่วนใหญ่รู้จักเลือกใช้โสตทัศนูปกรณ์ได้เหมาะสม อย่างไรก็ตาม อาจารย์ส่วนใหญ่ยังนิยมใช้กระดานดำเป็นอุปกรณ์การสอน

3. โรงเรียนและวิทยาลัย ยังไม่มีการวางโครงการและวัตถุประสงค์สำหรับงาน
โสตทัศนศึกษาไว้อย่างแน่นอน การบริการต่าง ๆ ยังขาดหลักเกณฑ์

4. อาจารย์พยาบาลมีปัญหาเกี่ยวกับโสตทัศนอุปกรณ์มีจำนวนจำกัด

ข้อเสนอแนะ

1. โรงเรียนและวิทยาลัย ควรสำรวจสถานการณ์ทั่วไปทางโสตทัศนศึกษา แล้วจัด
วางโครงการและวัตถุประสงค์สำหรับงานโสตทัศนศึกษาไว้ให้เป็นที่ยึดมั่น และชัดเจน
2. จัดสรรงบประมาณสำหรับวัสดุที่สิ้นเปลือง และการซ่อมบำรุงนอกเหนือไปจาก
งบประมาณซื้อโสตทัศนอุปกรณ์เพิ่มขึ้นในแต่ละปี
3. จัดทำคู่มือกลาง และสถานที่สำหรับให้บริการโสตทัศนอุปกรณ์
4. โรงเรียนและวิทยาลัยควรจัดให้มีการฝึกอบรมวิชาโสตทัศนศึกษาแก่อาจารย์ประจำ
การและแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างอาจารย์แต่ละสถาบัน เพื่อเป็นการกระตุ้นให้อาจารย์ค้นคว้า
และก้าวหน้าในความเจริญรู้ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีทางการศึกษาต่าง ๆ

ศูนย์วิทยพัชการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title   Problems in Utilization Audio-Visual Aids in Bangkok
Metropolis Nursing Schools.

Name   Miss Chulalag Chotigasatit

Department   Audio-Visual Communication

Academic Year   1974

Abstract

Purpose   To study the kinds and the condition of audio-visual aids in the nursing schools. To survey the methods, problems and difficulties of utilizing, ideas and interesting of the administrators, audio-visual librarians, teachers and nursing students towards the audio-visual aids. To promote for the utilization of audio-visual aids in nursing schools.

Procedure   Questionnaire sent to the 822 of administrators, audio-visual librarians, teachers and nursing students at the level of diploma in Bangkok Metropolis. The data was determined statistically in percentage and mean score.

Finding   1. Every school and college of nursing used the audio-visual aids: 2" x 2" slides, models, charts, and objects which are edequate quantity but inedequate quantity for hardware and are not available to the teachers' needs. Most of the audio-visual aids in every school are in good condition.

2. Every school and college of nursing has a service of every kinds of audio-visual aids. Most of the teachers know how to select the audio-visual aids; however, they still used the blackboard in teaching.

3. Schools and Colleges do not have their projects and objectives for the audio-visual so that their service has not the rules.

4. Nursing teachers have the problems of the audio-visual aids which are not available in using.

Suggestion

1. Schools and colleges should survey the general conditions of audio-visual aids and set up the projects and objectives for audio-visual aids.

2. The budget should be sought for the used materials and for the repairing.

3. The personnel and place should be sought for the audio-visual services.

4. Schools and colleges should have training courses of audio-visual to the teachers and have changing the knowledge of the teachers between the colleges to stimulate the teachers to be alert in educational technology.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่อง "การใช้ประโยชน์โสตทัศนูปกรณ์ในโรงเรียนพยาบาล เขตกรุงเทพมหานคร" ได้สำเร็จลงด้วยความกรุณาของท่านศาสตราจารย์สำเภา วรวงูร ให้ขอคิดเห็น คำแนะนำและตรวจแก้ ซึ่งช่วยให้วิทยานิพนธ์นี้เกิดสาระประโยชน์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ สำเภา วรวงูร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประคอง กรวรรณสุต ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพรัตน์ ฉลาพิบูลย์ ไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการ อาจารย์และนักเรียน นักศึกษาพยาบาลทุกท่าน ที่ได้กรุณาสละ เวลาตอบแบบสอบถามและให้ข้อ เสนอแนะบางประการ งานวิจัยนี้สำเร็จตามวัตถุประสงค์และทันเวลาด้วยความช่วยเหลือของคุณวิไล วัฒนดำรงกิจ คุณเจริญทรัพย์ เขมะสุวรรณ และหลาน ๆ ซึ่งผู้วิจัยไม่อาจลืมบุญคุณของท่านเหล่านั้นเลย

ศุภณีย์วิทย์ทรัพย์ากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

ช
หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ฅ
รายการแผนภูมิ	ฉ

บทที่ 1	บทนำ	1
	- ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	- การสำรวจการวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องซึ่งได้กระทำมาแล้ว	3
	- วัตถุประสงค์ของการวิจัย	12
	- ขอบเขตของการวิจัย	12
	- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	13
	- วิธีดำเนินการวิจัย	13
	- นิยามของคำต่าง ๆ	14
บทที่ 2	วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	15
	- ความหมายของโสตทัศนศึกษา	15
	- ความหมายของโสตทัศนอุปกรณ์	16
	- การแบ่งประเภทและชนิดของโสตทัศนอุปกรณ์	17
	- การวางแผนการใช้โสตทัศนอุปกรณ์ช่วยการสอน	25
	- การเลือกใช้โสตทัศนอุปกรณ์ประกอบการสอน	27
	- คุณสมบัติบางประการของโสตทัศนอุปกรณ์ชนิดต่าง ๆ	29

	— ความหมายและลักษณะของสื่อประสม.....	30
	— คุณค่าของโสตทัศนูปกรณ์	31
บทที่ 3	วิธีดำเนินการวิจัย	33
	— ตัวอย่างประชากร	33
	— การสร้างแบบสอบถาม	33
	— ลักษณะของแบบสอบถาม	34
	— การเก็บรวบรวมข้อมูล	35
	— การวิเคราะห์ข้อมูล	36
บทที่ 4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	38
บทที่ 5	สรุปผลการวิจัย และขอเสนอแนะ	85
	— วัตถุประสงค์	85
	— วิธีดำเนินงาน	85
	— การวิเคราะห์ข้อมูล	86
	— ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	86
	— อภิปรายผลการวิจัย	91
	— ขอเสนอแนะ	92
บรรณานุกรม		93
ภาคผนวก		96

รายการตารางประกอบ

	หน้า	
ตาราง 1	จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน แยกตามสถาบัน	39
" 2	จำนวนโสตทัศนูปกรณ์แยกตามสภาพ ความต้องการ และสถาบัน	41
" 3	การบริการทางโสตทัศนูปกรณ์ของโรงเรียน วิทยาลัย	43
" 4	สาเหตุที่ทำให้โครงการโสตทัศนศึกษาไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควร เป็น	45
" 5	จำนวนปีที่ทำการสอนมาแล้ว	46
" 6	วุฒิของอาจารย์	47
" 7	จำนวนชั่วโมงที่สอนภาคปฏิบัติ	48
" 8	จำนวนชั่วโมงที่สอนภาคทฤษฎี	49
" 9	จำนวนวิชาที่สอน	50
" 10	ความรู้เกี่ยวกับโสตทัศนูปกรณ์	51
" 11	ค่าเฉลี่ยประสบการณ์ทางโสตทัศนูปกรณ์และความต้องการ	53
" 12	ค่าเฉลี่ยการจัดหาโสตทัศนูปกรณ์	58
" 13	อัตราร้อยละของการเลือกใช้โสตทัศนูปกรณ์ประกอบการสอน	59
" 14	ค่าเฉลี่ยการเตรียมตัวของผู้สอนก่อนใช้โสตทัศนูปกรณ์	62
" 15	ค่าเฉลี่ยการเตรียมผู้เรียนก่อนการใช้โสตทัศนูปกรณ์	63
" 16	ค่าเฉลี่ยการจัดกิจกรรมหลังการใช้โสตทัศนูปกรณ์	64
" 17	อัตราร้อยละของสาเหตุที่ใช้โสตทัศนูปกรณ์	65
" 18	อัตราร้อยละของสาเหตุที่อาจารย์ไม่ใช้โสตทัศนูปกรณ์	66
" 19	ค่าเฉลี่ยการจัดบริการทางโสตทัศนูปกรณ์	68
" 20	อัตราร้อยละของความเห็นเกี่ยวกับการใช้โสตทัศนูปกรณ์	71
" 21	อัตราร้อยละของการปฏิบัติในการยืมโสตทัศนูปกรณ์	72
" 22	อัตราร้อยละของการปฏิบัติในการส่งคืนอุปกรณ์	73
" 23	อัตราร้อยละของเวลาในการยืม	74
" 24	ค่าเฉลี่ยของผลที่คาดว่าจะเกิดหลังการใช้โสตทัศนูปกรณ์	75

ตาราง 25	อัตราร้อยละของปัญหาและอุปสรรคในการใช้สารสนเทศปฐมภูมิ	77
" 26	ค่าใช้จ่ายการใช้อุปกรณ์การสอนประกอบการเรียน	80
" 27	ค่าใช้จ่ายประสบการณ์และประโยชน์ที่นักเรียนได้รับ	81
" 28	ค่าใช้จ่ายผลการเรียนที่มีสารสนเทศปฐมภูมิประกอบ	83

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิ 1	21
แผนภูมิ 2	30

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย